

Sygn. akt V U 1096/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 czerwca 2017 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Mirosława Molenda-Migdalewicz

Protokolant: star. sekr. sądowy Marta Grabowska

po rozpoznaniu w dniu 21 czerwca 2017 r. w Legnicy

sprawy z wniosku P. N.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o umorzenie należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy

na skutek odwołania P. N.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 28 września 2016 r.

znak (...)

oddala odwołanie

Sygn. akt V U 1096/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 28 września 2016 r., znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił wnioskodawcy P. N. umorzenia należności z tytułu składek:

- na ubezpieczenia społeczne za okres: 07/2002 – 01/2003, 09/2003, 10/2003, 12/2003 – 08/2005, 10/2005 – 03/2006, 07/2006 – 10/2008 w łącznej kwocie 63.176,39 zł, w tym z tytułu:

składek – 30.260,24 zł,

odsetek liczonych na dzień 15.01.2015 r. – 32.810,59 zł,

kosztów upomnienia – 105,60 zł;

- na ubezpieczenie zdrowotne za okres: 07/2002 – 01/2003, 09/2003, 10/2003, 12/2003 – 08/2005, 10/2005 – 03/2006, 07/2006 – 09/2007, 11/2007 – 10/2008 w łącznej kwocie 21.102,22 zł, w tym z tytułu:

składek – 10.258,46 zł,

odsetek liczonych na dzień 15.01.2015 r. – 10.755,76 zł,

kosztów upomnienia – 88,00 zł;

- na Fundusz Pracy za okres: 07/2002 – 01/2003, 09/2003, 10/2003, 12/2003 – 08/2005, 10/2005 – 12/2005, 02/2006, 03/2006, 07/2006 – 04/2007, 06/2007 – 09/2007, 11/2007 – 10/2008 w łącznej kwocie 3.912,46 zł, w tym z tytułu:

składek – 1.836,30 zł,

odsetek liczonych na dzień 15.01.2015 r. – 1.979,36 zł,

kosztów upomnienia – 96,80 zł.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że wnioskujący na dzień wydania decyzji nie spełnił ustawowych przesłanek umorzenia należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy, albowiem nie opłacił zaległości wskazanych w decyzji z dnia 19 czerwca 2015 r.

Od powyższej decyzji odwołanie złożył wnioskodawca P. N.. Podniósł, że zaskarżona decyzja nie uwzględnia faktu, że nie posiada on środków na spłatę zadłużenia z powodu uciążliwych postępowań egzekucyjnych prowadzonych przeciwko niemu zarówno przez komorników sądowych, jak i Urząd Skarbowy. Ponadto, w związku ze zobowiązaniami alimentacyjnymi wobec MOPS cofnięto mu uprawnienia do prowadzenia pojazdów, co doprowadziło do utraty zatrudnienia i uniemożliwiło podjęcie nowego.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o jego oddalenie, wskazując na te same argumenty, co w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca P. N. w latach 2000 – 2009 prowadził pozarolniczą działalność gospodarczą pod nazwą (...) Firma (...) P. N.. W trakcie prowadzonej działalności gospodarczej od lipca 2002 r. wnioskodawca zaprzestał regularnie i w należytej wysokości uiszczać składki na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne i na Fundusz Pracy za siebie i za zatrudnionych pracowników.

W związku z posiadaniem zadłużeniem z tytułu składek P. N. w dniu 15 stycznia 2015 r. złożył wniosek o umorzenie należności z tytułu składek – całości zadłużenia, na podstawie przepisów ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność.

Pismem z dnia 28 maja 2015 r. organ rentowy zawiadomił wnioskodawcę o toczącym się postępowaniu wyjaśniającym w sprawie jego wniosku o umorzenie składek i pouczył go o prawie do czynnego uczestnictwa w toczącym się postępowaniu oraz do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów w terminie 3 dni od otrzymania zawiadomienia. Ww. zawiadomienie odebrał wnioskodawca w dniu 10 czerwca 2015 r.

W dniu 19 czerwca 2015 r. ZUS Oddział w L. wydał decyzję określającą, że według stanu na dzień 15 stycznia 2015 r. umorzeniu będą podlegały należności z tytułu składek na:

- ubezpieczenia społeczne za okres: 07/2002 – 01/2003, 09/2003, 10/2003, 12/2003 – 08/2005, 10/2005 – 03/2006, 07/2006 – 10/2008 w łącznej kwocie 63.176,39 zł, w tym z tytułu:

składek – 30.260,24 zł,

odsetek – 32.810,59 zł,

kosztów upomnienia – 105,60 zł;

- ubezpieczenie zdrowotne za okres: 07/2002 – 01/2003, 09/2003, 10/2003, 12/2003 – 08/2005, 10/2005 – 03/2006, 07/2006 – 09/2007, 11/2007 – 10/2008 w łącznej kwocie 21.102,22 zł, w tym z tytułu:

składek – 10.258,46 zł,

odsetek – 10.755,76 zł,

kosztów upomnienia – 88,00 zł;

- na Fundusz Pracy za okres: 07/2002 – 01/2003, 09/2003, 10/2003, 12/2003 – 08/2005, 10/2005 – 12/2005, 02/2006, 03/2006, 07/2006 – 04/2007, 06/2007 – 09/2007, 11/2007 – 10/2008 w łącznej kwocie 3.912,46 zł, w tym z tytułu:

składek – 1.836,30 zł,

odsetek – 1.979,36 zł,

kosztów upomnienia – 96,80 zł.

pod warunkiem opłacenia w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji należności niepodlegających umorzeniu.

Ww. decyzję wnioskodawca odebrał osobiście w dniu 30 czerwca 2015 r. Wnioskodawca w ciągu miesiąca nie zaskarżył ww. decyzji.

Okres 12 miesięcy na spełnienie warunków umorzenia zadłużenia z tytułu składek upłynął w dniu 1 sierpnia 2016 r.

Pismem z dnia 9 września 2016 r. organ rentowy zawiadomił P. N., iż zostało zakończone postępowanie poprzedzające wydanie decyzji w sprawie wniosku wymienionego o umorzenie zadłużenia z tytułu składek złożonego dnia 15 stycznia 2015 r. oraz pouczył wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów w terminie 7 dni od otrzymania zawiadomienia. Ww. zawiadomienie wnioskodawca odebrał osobiście w dniu 20 września 2016 r.

Decyzją z dnia 28 września 2016 r., zaskarżoną w niniejszej sprawie, organ rentowy odmówił P. N. umorzenia należności z tytułu składek:

- na ubezpieczenia społeczne za okres: 07/2002 – 01/2003, 09/2003, 10/2003, 12/2003 – 08/2005, 10/2005 – 03/2006, 07/2006 – 10/2008 w łącznej kwocie 63.176,39 zł, w tym z tytułu:

składek – 30.260,24 zł,

odsetek liczonych na dzień 15.01.2015 r. – 32.810,59 zł,

kosztów upomnienia – 105,60 zł;

- na ubezpieczenie zdrowotne za okres: 07/2002 – 01/2003, 09/2003, 10/2003, 12/2003 – 08/2005, 10/2005 – 03/2006, 07/2006 – 09/2007, 11/2007 – 10/2008 w łącznej kwocie 21.102,22 zł, w tym z tytułu:

składek – 10.258,46 zł,

odsetek liczonych na dzień 15.01.2015 r. – 10.755,76 zł,

kosztów upomnienia – 88,00 zł;

- na Fundusz Pracy za okres: 07/2002 – 01/2003, 09/2003, 10/2003, 12/2003 – 08/2005, 10/2005 – 12/2005, 02/2006, 03/2006, 07/2006 – 04/2007, 06/2007 – 09/2007, 11/2007 – 10/2008 w łącznej kwocie 3.912,46 zł, w tym z tytułu:

składek – 1.836,30 zł,

odsetek liczonych na dzień 15.01.2015 r. – 1.979,36 zł,

kosztów upomnienia – 96,80 zł.

Składki objęte zaskarżoną decyzją nie są przedawnione.

/b e z s p o r n e, a nadto dokumenty z akt ubezpieczeniowych ZUS oraz pismo ZUS z dnia 21.11.2016 r. wraz z załącznikami i przesłuchanie wnioskodawcy k. 48-48v, e-protokół z dnia 21.06.2017 r. 00:02:08 i nast. /

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawcy jest niezasadne.

Zgodnie z art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność (Dz.U. z 2012 r. poz. 1551), na wniosek osoby podlegającej w okresie od dnia 1 stycznia 1999 r. do dnia 28 lutego 2009 r. obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności w rozumieniu art. 8 ust. 6 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, która przed dniem 1 września 2012 r. zakończyła prowadzenie pozarolniczej działalności i nie prowadzi jej w dniu wydania decyzji, o której mowa w ust. 8 (pkt 1), oraz innej osoby niż wymieniona w pkt 1 – umarza się nieopłacone składki na te ubezpieczenia za okres od dnia 1 stycznia 1999 r. do dnia 28 lutego 2009 r. oraz należne od nich odsetki za zwłokę, opłaty prolongacyjne, koszty upomnienia, opłaty dodatkowe, a także koszty egzekucyjne naliczone przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego.

Na podstawie art. 1 ust. 8 ww. ustawy abolicyjnej Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydaje decyzję określającą warunki umorzenia, w której ustala także kwoty należności, o których mowa w ust. 1 i 6, z wyłączeniem kosztów egzekucyjnych.

W myśl art. 1 ust. 10 ww. ustawy – warunkiem umorzenia należności, o których mowa w ust. 1, jest nieposiadanie na dzień wydania decyzji, o której mowa w ust. 13 pkt 1 ustawy, niepodlegających umorzeniu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz na Fundusz Emerytur Pomostowych, za okres od dnia 1 stycznia 1999 r., do opłacenia których zobowiązana jest osoba prowadząca pozarolniczą działalność lub płatnik składek, o którym mowa w ust. 2, oraz należnych od tych składek odsetek za zwłokę, opłat prolongacyjnych, kosztów upomnienia, opłat dodatkowych, a także kosztów egzekucyjnych naliczonych przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego.

Niepodlegające umorzeniu należności, o których mowa wyżej, podlegają spłacie w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji, o której mowa w ust. 8 (art. 1 ust. 11 ustawy). Termin ten jest terminem ustawowym i nie ma możliwości jego uznaniowego przedłużania, czy to przez ZUS, czy przez Sąd.

W przypadku, gdy w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji, o której mowa w ust. 8, niepodlegające umorzeniu należności, z wyłączeniem składek finansowanych przez ubezpieczonych niebędących płatnikami składek, zostaną rozłożone na raty albo zostanie odroczony termin ich płatności, warunek, o którym mowa w ust. 10, uważa się za spełniony po ich opłaceniu (art. 1 ust. 12 ustawy).

W razie niespełnienia warunku, o którym mowa w ust. 10, z uwzględnieniem ust. 7, 11 i 12, Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydaje decyzję o odmowie umorzenia należności, o których mowa w ust. 1 i 6 (art. 1 ust. 13 pkt 2 ustawy).

W rozpoznawanej sprawie wątpliwości Sądu nie budziło, że wnioskodawca w ciągu 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji z dnia 19 czerwca 2015 r., tj. decyzji określającej warunki umorzenia składek w myśl przepisów ustawy abolicyjnej, nie wpłacił na rzecz ZUS jakiegokolwiek kwoty tytułem spłaty zadłużenia –tj. spłaty składek niepodlegających umorzeniu. Potwierdził to sam wnioskodawca podczas przesłuchania w dniu 21 czerwca 2017 r., podając, iż w ciągu ostatnich 12 miesięcy nie był w stanie uregulować żadnej kwoty zadłużenia na rzecz ZUS z uwagi na brak środków finansowych w związku z licznymi toczącymi się wobec niego postępowaniami egzekucyjnymi. Ponadto, uniemożliwiły mu to sprawy osobiste (rozwód i sprawa o opiekę nad dziećmi) oraz służbowe.

A zatem, jak wynika z powyższego, wnioskodawca nie spełnił w ustawowym terminie 12 miesięcy podstawowego warunku, od spełnienia którego zależy pozytywna decyzja o umorzeniu nieopłaconych przez niego składek określonych decyzją z dnia 19 czerwca 2015 r. W świetle przytoczonych wyżej unormowań ustawy abolicyjnej, żadnego znaczenia nie mają przy tym powody, dla których wnioskujący o umorzenie składek nie był w stanie w ciągu ww. terminu uregulować należności niepodlegających umorzeniu. Jedyne znaczenie ma fakt ewentualnego przedawnienia składek, które jednak -z uwagi na aktywność ZUS polegającą na wszczęciu i prowadzeniu przeciwko wnioskodawcy postępowania egzekucyjnego- w niniejszej sprawie nie nastąpiło. Pamiętać także należy, że cyt. wyżej ustawa abolicyjna jest regulacją wyjątkową – dotyczącą tych wszystkich osób, które z różnych przyczyn (w tym z powodów finansowych) na przestrzeni 10 lat (między 1999 r. a 2009 r.) nie regulowały składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy. Umorzenie takich nieopłaconych składek nie jest jednak bezwarunkowe. Warunkiem tym jest spłata części składek –tych niepodlegających umorzeniu w ustawowym terminie 12 miesięcy od uprawomocnienia się decyzji ustalającej warunki umorzenia. Wnioskodawca jednak, po otrzymaniu takiej decyzji w dniu 30 czerwca 2015 r., nie zrobił nic, aby uregulować choćby częściowo swoje zadłużenie. Nie ma zatem żadnych podstaw, aby wydawać w stosunku do niego pozytywną decyzję umarzającą składki.

W sprawie nie było przy tym podstaw do uwzględnienia wniosku odwołującego o odroczenie rozprawy. Skarżący znał podstawy prawne, w oparciu o które ZUS prowadził postępowanie w sprawie umorzenia jego należności składkowych – odebrał bowiem osobiście wszystkie zawiadomienia pochodzące od organu rentowego wraz ze stosownymi pouczeniami oraz decyzje w sprawie o umorzenie wraz z określeniem podstaw prawnych ich wydania. Nic więc nie stało na przeszkodzie, aby zapoznał się z treścią przepisów ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność (Dz.U. z 2012 r. poz. 1551), w oparciu o które organ rentowy wydał zarówno decyzję z dnia 19 czerwca 2015 r., jak i zaskarżoną decyzję z dnia 28 września 2016 r. Zapoznanie się z tymi regulacjami leżało w interesie skarżącego, który winien był zachować choćby minimum dbałości o własne interesy. Jeśli tego nie uczynił, aktualnie nie może własnych błędów obracać na swoją korzyść. Ponadto, raz jeszcze podkreślenia wymaga, że dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy znaczenia nie mają przyczyny, z powodu których wnioskodawca nie uiścił na rzecz ZUS kwot składek niepodlegających umorzeniu. Stąd też odraczenie rozprawy celem przedłożenia przez wnioskodawcę dokumentów z prowadzonych przeciwko niemu postępowań egzekucyjnych również było bezcelowe.

W świetle powyższych uwag –zdaniem Sądu– zaskarżona decyzja odpowiada prawu, a odwołanie wnioskodawcy – jako pozbawione uzasadnionych argumentów– podlega oddaleniu, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

ZARZĄDZENIE

(...)

(...)

(...)

(...)